

Rzut oka na prawodawstwo Austrii w roku 1852.

(Ciąg dalszy. Ob. Nr. 26, 29, 35, 39, 40 i 41 Dod. tyg.)

IV.

E.) Przepisy finansowe.

Główna reforma w zawodzie finansowym nastąpiła w latach od 1849 do 1851. Celem tej reformy było przede wszystkim zaprowadzenie jednostajnego opodatkowania w całej monarchii, dostarczenie materialnych środków dla opędzenia pomnożonych wydatków państwa i uregulowanie stosunków pieniężnych. Ponieważ przez wydane w pomienionych latach ustawy organiczne utworzono podstawy uporządkowanej administracji finansowej, przeto odnoszą się nowsze przepisy raczej do przeprowadzenia dawniej wydanych norm, obchodzą więcej sprawy wewnętrzne administracji i dlatego nie są umieszczone w dzienniku ustaw państwa; z kąd pochodzi, że dziennik ten w roku 1852 stosunkowo mało norm w tym zawodzie zawiera. Pomijając przepisy odnoszące się do specjalnych przedmiotów namienimy tu następujące normy więcej ogółowej treści:

a) Zaprowadzenie stępla celnego. Według ustaw celnych obowiązani są w pewnych wypadkach właściciele zapasów towarów, udowodnić z kąd ich towary pochodzą, a jeżeli towary sprowadzone są z zagranicy, udowodnić ich oclenie; to udowodnienie dzieje się albo za pomocą boletów, które urząd cłowy po opłacie stronom wydaje, albo za pomocą pewnych znaków, które się na komorach przytwierdza do towaru. Tym znakiem jest w urzędach celnych lombardzko-weneckiego królestwa listek miedziany (*lamna di rame*), w innych zaś urzędach celnych wspólnego związku celnego tymczasowo pieczęć woskowa. Te znaki przytwierdzają się do pewnych gatunków zagranicznych materii, i stanowią dla tych towarów jak długo są nowe i nieużywane, warunek, bez którego niemoże być udowodnione oclenie, wyjąwszy jeżeli właściciel udowodni, że znak przypadkowym sposobem został zniszczony albo od towaru się oderwał.

b) Przydłużenie terminu opłaty podatków od gorzałki, piwa i cukru.

Podatki od rzeczonych przedmiotów konsumpcji opłacają ostatecznie konsumenci. Cena bowiem, którą się płaci za funt cukru, za szklankę piwa lub wina, obejmuje częściowe kwoty rozmaitych poprzedzających wydatków, jako to: koszt uzyskania produktów surowych, koszt wyrobu, koszt transportu i tym podobne wydatki. Według istniejącego systemu podatkowego żąda administracja państwa opłaty podatku konsumpcyjnego od powyższych przedmiotów w pewnym stadium produkcji, wkłada podatek na fabrykanta, gorzelnika, piwowara, fabrykanta cukru, a ci producenci potrącają sobie potem podatek przy sprzedaży. Od chwili opłaty podatku aż do konsumpcji opodatkowanych przedmiotów schodzi zazwyczaj niejaki czas, fabrykant musi cały podatek zapłacić z góry, co mu nieraz przychodzi z trudnością, zwłaszcza, jeżeli tylko w pewnych porach roku produkcja odbywać się może, jak n. p. w gorzelnictwie, gdzie obok innych kosztów także opłacać trzeba podatki.

Dla ułatwienia więc opłaty podatków od tych przedmiotów, zezwala administracja państwa pod pewnymi warunkami, ażeby podatki przypadające od przedmiotów doraźnie produkowanych płacono w ratach dla zachowania pewnego stosunku między upodatkowaniem a konsumpcją; albo też zezwala, przydłużając termin wypłaty, na miesięczne płacenie podatku z dołu miasto z góry. Naturalnie że potrzebę podobnego ułatwienia czują najwięcej ci kontrybucenci, którzy rocznie opłacać mają pewną kwotę jako *minimum* n. p. fabrykanci cukru z buraków płacący rocznie przynajmniej 1000 zlr. podatku. Przytem połączone jest to ułatwienie z formalnościami urzędowymi któreby się przy mniejszych kwotach podatkowych nie opłaciły, a w ogóle zbyt drobne rozdrobnienie kwot podatkowych byłoby szkodliwym dla skarbu państwa, podczas gdy kontrybuent mniejszych kwot i tak z łatwością opłacić może swój podatek. Ażeby zaś skarb państwa miał pewność, że otrzyma podatki w całości chociaż później, muszą kontrybucenci chcący uzyskać ułatwienie w opłacie podatków dać zabezpieczenie, mianowicie albo przez kaucyje, albo hypotekę

albo przez przyznanie prawa fantowania przedmiotów konsumpcji. To są główne zasady w udzielaniu koncesyi ułatwiających opłatę podatków.

c) Zaprowadzenie nowej kompozycji talarów, monety reńskiej, ewancygerów i półwancygerów, mianowicie z $\frac{1}{10}$ miedzi; podczas gdy dawniej ten stosunek był daleko znaczniejszy. Celem tego urządzenia jest zrównać ile możności kompozycję austriackiej srebrnej monety z zagraniczną i tym sposobem przeszkodzić przetapianiu monety srebrnej (mianowicie w państwach sąsiednich) dla uzyskania z niej miedzi. Ilość czystego srebra w terażniejszych monetach zostanie ta sama co i dawniej; tylko w wadze i wielkości zachodzi różnica.

d) zaprowadzenie nowej monety miedzianej w królestwie lombardzko-weneckim. Ta nowa moneta ma tę samą wagę i tej samej jest wielkości co moneta miedziana w innych krajach koronnych, i różni się od niej tylko w zewnętrznym kształcie i napisach.

e) Otwarcie pięćprocentowej pożyczki państwa w sumie 80 milionów reńskich z następującem przyznaniem: 15 milionów na częściowe umorzenie długu w banku narodowym, 25 milionów na ściąganie będących w obiegu pieniędzy papierowych państwa, 20 milionów na budowy kolei żelaznych i na pomnożenie środków komunikacyjnych, reszta zaś na inne potrzeby państwa.

Pomyślny skutek pożyczki znany jest naszym czytelnikom; subskrybowano 116,062,000 zlr. więc 36,062,000 powyżej oznaczonej kwoty, przezco świetnie usprawiedliwionem zostało zaufanie pokładane w możności uiszczenia się finansów austriackich.

f) Zaprowadzenie odmiennego systemu w poborze podatku konsumpcyjnego od piwa. Według dawniejszych przepisów wymierzano podatek konsumpcyjny od piwa tylko według produkowanej ilości, i musiano od wiadra piwa u. p. w Galicyi aż do roku 1849 płacić dwadzieścia krajcarów a potem trzydzieści krajcarów podatku konsumpcyjnego, bez różnicy czyli piwo było lepsze czy gorsze. To upodatkowanie było nierówne, albowiem ci konsumenci, którzy ograniczeni są na lepsze czyli gorsze piwo, płacili stosunkowo większy podatek niż konsumenci mocniejszego piwa, mianowicie w stosunku do ceny i do tęgłości piwa. Według nowego przepisu sprawdza się z urzędu nie tylko ilość ale tęgosc piwa i według tego urzędowego sprawdzenia wymierza się podatek. Także i w kontroli zapasów piwa u piwowarów i szynkarzy zaszła zmiana; ta kontrola jest teraz podwójna: zwyczajna równa dla wszystkich przemysłowców tej kategorii, albo ściślejsza wykonywana względem owych producentów i szynkarzy, którzy się dopuścili przestępstw celnych.

F.) Ustawy w sądownictwie.

Wspomnieliśmy już poprzednio, że prawodawstwo tej gałęzi w roku 1852 bardzo znaczne uczyniło postępy; dowodem są liczne i ważne postanowienia prawne, które tutaj w krótkości przytoczymy. Przede wszystkim należy mieć na uwadze, że od roku 1852 właściwie datuje się jedność prawa w Monarchii; przez wyrzeczoną bowiem zasadę jedności państwa, przez wspólne instytucje, przez rozszerzenie i ułatwienie komunikacji, stała się ta jedność niezbędnie potrzebną. Na mocy cesarskiego patentu z dnia 27. maja 1852 ogłoszono nowe późniejszymi ustawami uzupełnione wydanie ustawy karnej z 3. września 1803 względem zbrodni i ciężkich przestępstw policyjnych z dodatkiem nowych postanowień, jako jedyny kodeks karny dla całej monarchii z wyjątkiem pogranicza wojskowego. Moc obowiązująca nowego kodeksu karnego zaczęła się z dniem 1. września 1852. Nie tutaj miejsce porównywać nowy kodeks karny z dawniejszym, chcemy tylko wyświecić pobieżnie ważność tej reformy. Kodeks karny z roku 1803, jakkolwiek w swoim czasie ze wszechmiar był dokładny i stosowny, doznał w przeciagu blisko pięćdziesięciu letniej praktyki rozmaitych dodatków, wyjaśnień, zmian i uzupełnień, które nadzwyczajnie utrudniały pogląd na całość istnie-

jącego prawa karnego; dla tych więc prowincyi, gdzie ten kodeks dotychczas był obowiązującym, pożądany był łatwy i pewny przegląd tej gałęzi prawa; w krajach zaś, gdzie ten kodeks dawniej nie był zaprowadzony i gdzie dotychczas istniały tylko niestałe zwyczajne prawne i rozrzucone niedokładne ustawy, zapełniono przez zaprowadzenie nowego kodeksu karnego bardzo ważną lukę w prawodawstwie. Te kraje bowiem otrzymały dla ochrony praw publicznych i prywatnych na mocy wspomnianego najwyższego patentu nową ustawę, przezto połączone zostały z innymi prowincjami nowym silnym węzłem; wszystkie interesa publiczne i prywatne w całej monarchyi zostają odtąd pod jednakową opieką; dla nauki i praktyki otworzyło się obszerne pole do wydoskonalenia w zawodzie prawniczym, a doświadczenia zebrane w każdej prowincyi z osobna staną się wspólnym dobrem całej monarchyi.

Jeszcze obfitszem w skutki jest nakazane najwyższym patentem z dnia 29. listopada 1852 zaprowadzenie powszechnego kodeksu cywilnego z roku 1811 w Węgrzech, Kroacji, Sławonii, w województwie Serbskiem i w Temeskim banacie. Ustawy względem praw prywatnych obchodzą bowiem najbliżej każdego obywatela państwa z osobna, a zaprowadzenie jednostajnego prawodawstwa cywilnego w całej monarchyi uchyla bardzo wiele przeszkód wzajemnego zbliżenia się pojedynczych prowincyi. Pod opieką wspólnego prawodawstwa ku ochronie najświętszych interesów, jakimi są: familia, małżeństwo, własność, coraz ściślej łączyć się będą mieszkańcy rozmaitych krajów wielkiej monarchyi, obrót handlowy ułatwiony już zniesieniem granic celnych i utworzeniem spieszniejszych i lepszych środków komunikacyjnych, ożywi się jeszcze więcej przez zaprowadzenie wspólnego prawodawstwa względem ugód, sukcesyi i rozmaitych innych sposobów przeniesienia własności, dla rozwoju wspólnej pomyślności utworzone są liczne nowe podstawy, zwłaszcza że na mocy najwyższego patentu z tego samego dnia w rzeczonych krajach koronnych zmieniono dawniejsze prawne przepisy i urządzenia względem nabywania i wykonywania prawa własności dóbr nieruchomości, względem ich zadłużania i hipotekowania, tudzież względem awityczności; natomiast wydano rozporządzenia, mocą których uchylono dawniejszą niepewność co do posiadania dóbr nieruchomości i nadano realnemu kredytowi stałą podstawę. Ważność zniesienia takzwanego awityczności w Węgrzech wyświeconą była w swoim czasie dokładnie w dziennikach; tutaj wspominamy o tem ważnym rozporządzeniu tylko pobieżnie, gdyż bliższy rozbiór niewchodzi w zakres niniejszego artykułu.

Do środków ku przywróceniu jedności prawnej w całej monarchyi należy także zaprowadzenie powszechnego kodeksu cywilnego i zachodnio-galicyskiego regulaminu sądowego w mieście Krakowie i krakowskim obwodzie od dnia, kiedy nowa organizacja sądowa przyjdzie do skutku, tudzież rozporządzenie, że w rzeczonym obwodzie czternaście dni po ogłoszeniu odnośnej ustawy wejdą w moc obowiązującą przepisy powszechnego kodeksu cywilnego względem małżeństwa i przepisy względem postępowania w sporach małżeńskich. To rozporządzenie było szczególnie potrzebnem, gdyż w obwodzie krakowskim według prawa francuskiego cywilne małżeństwo było ważnem, podczas gdy w całej monarchyi małżeństwo dopiero przez sankcję kościoła nabywa ważności.

Między innymi ustawami w zawodzie sędownictwa zasługują tu na szczególną wzmiankę:

1. Cesarskie rozporządzenie z dnia 11. stycznia 1852 względem postępowania sądów krajowych w wypadkach karnych, które przed-

tem przydzielone były sądom przysięgłych. Na miejsce przysięgłych zaprowadzono egzaminowanych sędziów, ale zasada procesu zaskarżenia została zatrzymana.

2. Rozporządzenie wys. ministerjum sprawiedliwości z dnia 12. stycznia 1852, mocą którego zniesiono jawność czynności sądowych i stosownie do najwyższego pisma gabinetowego z dnia 31. grudnia 1851 nakazano, ażeby odtąd w procesach ustnych pierwszej instancji oskarżony miał prawo przypuszczać za przyzwoleniem przyzującego pewną liczbę słuchaczy. To prawo przysłuży także samemu przyzującemu.

3. Przepis w jaki sposób nadal odbywać się mają praktyczne egzamina judycyalne.

4. Cesarskie rozporządzenie z dnia 8. lutego 1852, mocą którego dla całego państwa wydano nowe postanowienia karne względem uszkodzeń i innych karygodnych czynności na kolejach żelaznych i telegrafach państwa. Dla wielkiej ważności interesów połączonych z rzeczonymi zakładami niemogą uszkodzenia tego rodzaju być sądzone według powszechnych ustaw karnych względem uszkodzeń własności ale muszą surowiej być karane; złodziej bowiem, który ukradnie n. p. szynę z kolei żelaznej, może tem samem narażać życie kilku set ludzi na niebezpieczeństwo; toż samo przy uszkodzeniu telegrafów nie idzie o kosztą naprawy uszkodzonego lub skradzionego druta, ale o szkodę wynikającą z przerwy w telegrafowaniu; dlatego też znajdujemy w rzeczonym ustawie w ogóle surowsze sankcje karne na uszkodzenia tego rodzaju, aniżeli na zwyczajne nadwzięcia własności, i tak mianowicie na uszkodzenia kolei żelaznych postanowiona jest w pewnych wypadkach kara śmierci.

5. Zaprowadzenie jednostajnego toku instancyi w sprawach cywilnych w Węgrzech z przynależnymi dawniej krajami i w Siedmiogrodzie tak jak w innych krajach koronnych. Według tego urządzenia jest odtąd najwyższy trybunał sądowy w Wiedniu trzecią instancją także dla powyższych krajów.

6. Cesarski patent z dnia 11. maja 1852 względem karania tych, którzy wojskowych składają do złamania przysięgi albo do nadwzięcia innych obowiązków służby. Przepisów tego rodzaju będą według tej ustawy odtąd należeć do sądów wojskowych, chociaż obżałowane osoby z innych względów niepodlegają jurysdykcji wojskowej.

7. Rozporządzenie wysokiego ministerstwa sprawiedliwości, mocą którego zaprowadzono chłostę cielesną jako karę dyscyplinarną w domach karnych i aresztach sądowych, jeżeli się ta kara okaże konieczną potrzebną; przytem jednak wyszczególniono wypadki w których ta kara, zniesiona w r. 1848, może mieć miejsce, mianowicie wtedy, gdy środki łagodniejsze dla indywidualności więźniów nie pomagają a inaczej porządek nie może być utrzymany, albo do tego zniewala złość, bunt, gwałtowny opór; gdyż doświadczenie nauczyło, że podobnym nieporządkom niepodobna zapobiedz innymi karami poprawy, jako to: postem, odosobnieniem i t. p.

8. Utworzenie prowizorycznych sądów w Siedmiogrodzie, połączone z zaprowadzeniem prowizorycznego regulaminu sądowego, normy jurysdykcyjnej i regulaminu dla adwokatów, przeczco w tym kraju znowu uorganizowano sędownictwo, którego czynność przez niejaki czas prawie zupełnie była przerwana.

9. Cesarskie rozporządzenie z dnia 12. maja 1852, regulujące w niektórych wypadkach postępowanie sądowe w sprawach cywilnych, przeczco odnośnie procesu znacznie zostały przyspieszone.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Opisy obrazów znajdujących się w kościołach miasta Lwowa.

Przez Felicyana Lobeskiego.

(Ob. Nr. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 28, 36, 40, 41 i 42 Dod. Tygod.)

Klasztor xx. Karmelitów i kościół pod wezwaniem ś. Michała.

7. Obraz duży, przedstawiający *Matkę Bożą* w całej postaci i naturalnej wielkości, piastującą po lewej stronie Chrystusa, zaś ręką prawą rozciągającą płaszcz nad klęczącymi na dole figurami. Chrystus dziecię, rozciąga tenże płaszcz po drugiej stronie swą lewą rączką. Matka N. w płaszczu karmelickim i szkaplerzu. Na dole po lewej stronie klęczy papież i duchowni; po prawej król w zbroi, w płaszczu i koronie, oraz inne świeckie osoby. — Obraz ten ma wiele stylu i oryginalności i pod względem wykonania lepszy od poprzednich, lecz już dużo zniszczony.

8. Półpostać w szatach karmelity — twarz młoda, oczy wzniezione, w górze dwa cherabiny. Podpis: *B. Radulphus Fresburgus Angliae primus Domicialis ex Palestina in Angliam Carmelitas innoxit, et Anno 1240 ubi Sac. stimicinio vitae conspicuus.*

9. Napis u góry: *Krzysztof Szembek, książę Prymas korony polskiej.* Portret w kopii, wiele zniszczony. — Na piersiach order Orła białego.

10. Obraz przedstawiający cudowne nakarmienie chlebem. Napis u spodu: *Asserate micas, dextrae monumenta potentis, magnus et in minimis vult radiare Deus.* (Zbierzcie okruchy

ręki wszechmocnej świadectwo, wielki Bóg i w najdrobniejszych rzeczach chce być Bogiem.) Kompozycja piękna, tony cisnącego się ludu z efektem i perspektywiecznie oddane, rysunek dość dobry, malowanie śmiałe i szkicowe.

11. *Wieczersza pańska*, przy której Maria Magdalena umywa stopy Chrystusowi. U spodu napis: *Inter lauitias oculorum summa solvit Magdallis, et Jesum dulcius illa potat.*

12. Napis u spodu: *B. Radulphus Alemanus Prior Gurtis Carmelitarum VII electus Parisiis 1270 Relig. amplificanda et favendae sanctitate vitae studiosissimus post triennium a magistratu se abdicavit ad eremu prope Alvenicu in Anglia secedens piissime exeunte seculo.* — Postać w szatach karmelity, wsparta na rękę nad księgą, z góry pada jasność.

13. Obraz nie wielki, lecz z czuciem i wykończeniem oddanej kompozycji, przedstawiający całą klasztorną, a w niej pośrodku stół okrągły, nakryty, przy którym siedzącego z książką zakonnika, którego Chrystus w chłopięcym wieku karmi łyżeczką. Obok s. Teresa trzymająca czarę. We drzwiach celi przypatrujący się zakonnik. Podpis: *En geminus conriva Petri! Theresia Chrystus. Instruit illa dapes, pascit et ille Petrum.* (Oto dwaj goście Piotra, Teresa, Chrystus. Tamta przyrządza potrawy, a ten karmi Piotra.)

14. Napis u doła: *Fr. Ludovicus Ordinis Carmelitarum A. R. O. Filius Regis Lithuaniae — (zatarte) — 1582.* Półpostać w szacie karmelity z biretem kardynalskim na głowie.

15. *Fr. Didacus de Navasquez Natione Hispanus Ordine Carmelitarum A. R. O. vir ingenio sublimi, ac morum honestate praeclarus. Factus fuit Archiepiscopus Furritanus in Regno Sardiniae ab Innocento VI. Pont. Max. Anno Do. 1354.* — Czyni się tu uwagę, iż wiele z tych tu wyliczonych portretów a mianowicie owe przedstawiające karmelitów są wszystkie jakby jednego pędzla, co głównie późniejszemu ich przemalowaniu i nielitościwemu postąpieniu malarza przypisać należy.

16. Napis u spodu: *Fr. Joannes Emanuel filius Regis Lusitaniae Ordinis Carmelitarum A. R. O. Hic post finitum officium Provincialatus in Lusitania factus fuit Episcopus Ceutensis et Primas Africae. Obiit A. D. 1456.*

17. Napis u góry: *Fr. Nicolaus de Wyżyce Wyżycki, Archiepiscopus Metropolitanus Leopoliensis Ordinis S. Francisci 3tia Regulae, rogat per Misericordiam Dei unum Ave Maria pro suffragium carentibus.* Szaty biskupie, na piersiach krzyż na łańcuchu i gwiazda. Kopia portretu z katedry.

18. Obraz przedstawiający zakonnik w szatach karmelity, z pastorałem, krzyżem podwójnym i rozwartą księgą. W górze aniołek z tiarą, na dole żebrak wyciągający rękę. Na książce napis: *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum Coelorum. Math. c. 5.* — *Si vis perfectus esse, quae habes da pauperibus et habebis thesaurum in Coelo. Math. c. 19.* — Podpis: *S. Seraphion, post B. Petrum Apostolum summus Antiochens. Ecclesiae — (zatarte.)*

19. Portret z podpisem: *S. Gerardus patria Venetus — 1642 (reszta zatarte.)*

20. *Fr. Paulus de Tinto Ordinis Carmelitarum A. R. O. Hic ob sua praeclara merita et singularem sapientiam factus fuit Archiepiscopus Salernitanus in Regno Neapolitano. Floruit A. D. 1669.*

21. *Fr. Thomas Granlejus Natione Anglus Ordinis Carmelitarum A. R. O. Vir sapientia grandi et virtute clarissimus. Hic factus fuit Archiepiscopus Dublinensis et Totius illius Insulae Prorex ab Henrico IV. Angliae rege. Obiit A. D. 1417.*

22. Portret niewiadomy. Półpostać w zbroi — wstęga błękitna z gwiazdą, płaszcz szkarłatny, twarz młoda, włosy pudrowane, rama staroświecka, kształt portretu owal, pędzel odmienny od poprzednich i niezły.

23. *B. Petrus de Caesis Lemovicensis Carmeli. Generalis Prior dum Ecclesiae V.... Episcopus ac tandem Hierosoly... Patriarcha creatus, doctrina, Sanctitate, Zelo, ac curis conspicuus clarus. Ad coelum evolavit die 4. Augusti 1618.* — Z krzyżem podwójnym w rękę, na stole infuła.

24. *SS. Benedictus XII. Tolossanae Academiae clarissimus Doctor virtutibus et meritis praestantissimus e Carmelo in Abbate Cassinen. assumptus ac deinde summus Pontifex creatus definiuit animas justorum ante iudicii extremam diem, fruivisione(?) beata vita imprehensibile piissima consumavit morte Aveniense Anno 1341, 11. septembris.* — Szata zakonna karmelity, w lewym rękę krzyż potrójny, prawa na piersiach, na głowie tiara. W górze dwa cherubiny i jasność spadająca na głowę.

25. *B. Thomas Scropus ex Carmelita Norvicensi electus Episcopus Dromonensis in Hibernia apud Rodianos equites Apost. Legatus magnis virtutibus et austeritate vitae claruit, relicta sede in Leistotensi conventu se clausit, in quo ferme centenarium Sanctissim. Obiit 5. Jan. 1491.* — W rękę pastorał, drugą błogosławi, wąsy i broda.

26. *S. Telesphorus natione Graecus doctissimus et vigilantissimus Ecclesiae — (reszta zatarte).* — W lewej ręce krzyż potrójny, w prawej kielich, na którym trzy hostye, na głowie tiara, na dole aniołek z kluczami i małym kościółkiem.

27. *S. Dionisius Papa C. ex Anachoretico Elianor instituto ad summum Pontificatum assumptus, sub Valeriano et Galieno Imperatoribus Sabelii haeresim profligavit. Paulum Samozetanum haeresiarcham condemnavit, Parochias et Dioceses instituit, multaue utilia Ecclesia sanxit pro qua adversus haereticos persecutores, plurimis exantlatis laboribus cum sedisset annis XI et mensibus III quievit in Dno, sepultus in Cemeterio Calisti via Apia.* — Półpostać w tiarze, prawa ręka na księdze, lewą wskazuje w górę na s. Trójcę w obłokach, szaty karmelity.

28. Obraz średniego rozmiaru. S. Józef karmi łyżeczką dziecię Chrystusa. Matka N. siedzi obok z szklanką napoju. Podpis: *Pascere nunc Fili! bibe mi dulcissime Fili! Ipseque potus nobis, ipseque panis eris.* (Pożywaj teraz o synu! napawaj się najstodszy mi synu! Ty sam będziesz nam napojem, Ty sam pokarmem.) — Na ziemi dwa gołąbki.

29. *B. Joannes Consobrinus Lusitanus. 1475.* Półpostać w birecie i szatach karmelity, z rozwartą księgą i piórem w rękę, długa siwa broda, w górze jasność i cherubiny.

30. Obraz dużego rozmiaru, olejno na drzewie. *Najświętsza Panna* w całej postaci na kuli świata i księżycu z lilią w rękę, w górze Duch święty. Utwór dawny, lecz dziwnie manierowany.

31. Półpostać świeckiej kobiety w młodym wieku, portret niewiadomy.

32. *B. Joannes Consobrinus Lusitanus Carmelita vita sanctitate et eruditione illustris Deipara Virgine cujus Immaculatam Conceptionem egregie propugnavit studiosus fuit, ob singularem, qua praedictus erat doctrinam ab impiis pro defensione fidei Catholicae veneno sublatus est Olyssipone 1475.* — Półpostać w szatach karmelity, z rozwartą księgą i piórem w rękę, w górze trzy cherubiny.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wykaz produkcji i sprzedaży soli po baniach w Galicyi i na Bukowinie.

(Ob. Nr. 2, 6, 12, 31, 33, 36 i 40 Dodat. tygod.).

Produkowano cetnarów:		Przedano cetnarów:	
W czerwcu 1853.	W czerwcu 1852.	W czerwcu 1853	W czerwcu 1852.
W Galicyi . . . 49,698 ⁶⁰ / ₁₀₀	50,956 ³³ / ₁₀₀	W Galicyi: . . . 52,203 ³⁰ / ₁₀₀	53,586
Na Bukowinie . . . 3,387 ²³ / ₁₀₀	4,646 ⁴⁵ / ₁₀₀	Na Bukowinie . . . 3,841 ⁷⁵ / ₁₀₀	4,743 ²⁰ / ₁₀₀
razem . . . 53,085 ⁹² / ₁₀₀	55,602 ⁷⁸ / ₁₀₀ Cet.	razem . . . 56,045 ⁵ / ₁₀₀	58,329 ²⁰ / ₁₀₀ Cet.
W roku 1853 w Galicyi: mniej o: . . . 1,257 ⁶⁴ / ₁₀₀		W roku 1853 w Galicyi mniej o: . . . 1,382 ⁷⁰ / ₁₀₀	
„ „ „ na Bukowinie mniej o: . . . 1259 ²² / ₁₀₀ Cet.		„ „ „ na Bukowinie mniej o: . . . 901 ⁴⁵ / ₁₀₀ Cet.	

Tuchów. R. 1519.

Przywilej na przeniesienie targu ze soboty na piątek, i na zaprowadzenie jarmarku na ś. Franciszka.

In nomine Domini amen Ad perpetuam rei memoriam Quia in continua temporu(m) | et rerum humanarum varietate facile res geste e memoria hominum labuntur Ideo necesse est q(uod) perpetuis litterarum monumentis commendentur. Proinde nos **Sigismundus** Dei gratia Rex | Polonie Magnus dux Lithuanie Necnon terrarum Cracouie. Sandomirie. Siradie. Lanticie. Cuiaue. Russie Prussie ac Culmensis Elbingensis Pomeranieq(ue) etc. dominus et haeres, Significamus | tenore praesentium quibus expedit vniuersis Quia cum Venerabilis ac Religiosus Stanislaus baranowsky Abbas suo et tocius conuentus fratrum suoru(m) ordiu(s) sanctj Benedictj Monastery in | Thinyecz nomine coram nobis exposuisset q(uod) forum septimanale in Oppido eiusdem monastery dicto **Tuchow** in terra sandomirien(s) sitto die sabato institutum cum foris similibus quorum | dam oppidorum vicinorum, concurreret, cum non mediocri eiusdem oppidi **Tuchow**, damno et iactura supplicasset q(ue) subinde nobis vt ad alium diem hoc ipsum forum septimanale tra(n)sponere et aliud annuale novum addere, et in eodem oppido **Tuchow** instituere de benignitate nostra regia dignaremus. Nos per motj ilius supplicationibus, volentesq(ue) vt oppidum praedictum, maius capiat indies incrementum ad melioremq(ue) statum et conditionem reducat. Instituenta et indicenda in eo duximus duo fora praedicta vnum septimanale singulis ferys ter(c)ys ac septimanis et annuale pro die dominico proximo post festum sanctj francisej. quolibet anno celebranda et frequenta(n)da pro institutisq(ue) haberj volumus ac decernimus, citra tamen | aliorum oppidorum et Ciuitatum in vicinia circumquaq(ue) consistentium praeiudicium ac detrimentum; Ita q(uod) omnes et singuli homines sexus vtriusq(ue) cuiuscumq(ue) status et conditionis, existant ad hoc ipsum oppidum **Tuchow** pro foris praedictis confluere possint temporibus praenominatis; causa emendj. et vendendj. merces pro mercibus. permutandj. et alia negociationis | genera exercendi, venientesq(ue) in accedendo et redeundo, nostra et successorum n(ost)rorum securitate et libertate pociantur nisi tales sint. quos iura ac leges fouere non permittunt et | quibus bonorum hominum consortia sunt merito deneganda. In cuius rei testimonium sigillum nostrum p(rae)sentibus est appensum. Dat(um) **Cracouie** feria quarta post dominicam **Palmaru(m)** | proxima Anno domini **Millesimo quingentesimo decimo nono** Regni uero nostrj anno Decimotertio praesentibus Reuerendissimi in Chr(ist)o patribus dominis Joanne de Conarj | Cracouien(s) Petro de Thomycze premisliensi Ep(iscop)is et Regni nostrj Vicecancellario Necnon Magnificis venerabilibus et generosis Spithkone de Jaroslaw Castellano Cracouien(s) Andrea | de Thanczin palatino Lublinien(s) Nicolao de Schidlouyecz Castellano sandomirien(s) Regniq(ue) n(ost)ri thesaurario Nicolao Jordan de Sakliczin Castellano Voynicen(s) scepusien(s) et Osszuyanczimen(s) | Capitaneo et magno procuratore generali Cracouien(s) Petro Cmitha de Vyschnyca Capitaneo premislien(s) et Curie n(ost)re marschalco Joanne Latalsky Gnesnen(s) Cracouien(s) et Lanticien(s) Joanne | Carnkowsky Scarbimirien(s) Andrea Criczky sancti floriani in Cleparz Stanislaŏ samoysky Tharnouien(s) praepositis Canonicis Cracouien(s) secretarijsq(ue) n(ost)ris et aly(s) q(ua)mp(lu)rimis dignitatis officialibus ac Curiensibus n(ost)ris ad premissa testibus fidedignis sincere et fidelibus dilectis Datum per manus praefati Reueren(dissimi) in Chr(ist)o p(at)ris domini petrj Ep(iscop)i premislien(s) et Regni nostri vicecancellary sincere nobis dilectj.

Po lewej stronie podpis Tomickiego

Petrus E(pisco)pus et |
Vicecancell(arius) s(ub)s(cripsi)t

środkiem dwie w półkrażki przez zagięty pergamin wycięte dziurki, stronie tej samej co osnowa ręki,

Relatio eiusdem Reueren(dissimi) in Christo p(at)ris domini Petrj | Episcopi premislien(s) et Regni Polonie Vicecancellary.

Obacz pierwotnie wydany przywilej na targ w Nrze 31 Dodatku Tygodn. przy Gaz. lwows. z r. 1852.

We Lwowie 18go maja 1853.

Wolański.

*Winię Pańskie amen. Na wieczną rzeczy pamiątkę. Gdy wśród nieustannej czasu i rzeczy zmiany czyny ludzkie łatwo popadają w niepamięć, trwałemi je więc pisma pomniki potomności przekazywać należy. Przeto My Zygmunt z Bożej łaski Król Polski, Wielki Książę Litwy, tudzież ziem krakowskiej, sandomirskiej, sieradzkiej, łęczyckiej, kujawskiej, ruskiej, pruskiej, a Chełma, Dżazna, Pomorza i t. d. Pan dziedziczny — oznajmujemy osnową niniejszego wszem wogóle, komu się to przyda: Jako na przełożenie, które Nam Wielebny i Bogobojny Stanisław Baranowski Opat własnem i całego zgromadzenia klasztornego Braci tynieckich zakonu świętego Benedykta imieniem uczynił, iż targ tygodniowy w **Tuchowie**, miasteczku w ziemi sandomirskiej położonem a do klasztoru należacem, w dzień sobotni ustanowiony z targami niektórych miasteczek pobliskich z niemłą dla miasteczka **Tuchowa** szkodą i uszczerbkiem zderzałby się, tudzież prośbami jego, abyśmy ów targ tygodniowy na inny dzień przenieść, a nadto jeszcze targ roczny czyli jarmarek przydać i w miasteczku **Tuchowie** słaski Naszej królewskiej ustanowić raczyli, zniewoleni. pragnąc zarażem, aby przerszczone miasteczko z każdym dniem wstawało, tudzież do lepszego przychodziło bytu i pomyślności; — dwa targi, mianowicie tygodniowy co piątek każdego tygodnia i roczny w niedzielę po świętym Franciszku roku każdego odbywać się mające ustanawiamy, i zaprowadzone mieć chcemy bez uszczerbku jednak i szkody innych miast i miasteczek do koła w pobliskości znajdujących się, tak, iżby wszyscy w ogóle i w szczególności ludzie płci obojey, bez różnicy stanu i powołania do miasteczka **Tuchowa** na wspomniane targi w czasach wyznaczonych celem kupna, przedaży, towarów zamiany, tudzież wszelakich sprawunków załatwiania zgromadzać się mogli, zgromadzający zaś nie tylko na targ dążyć ale i w powrocie ze strony Naszej i Następców Naszych bezpieczeństwa i wolności doznawali, z wyjątkiem tych, którym prawa względów odwołują, i którym obcowania z ludźmi prawnymi słuszenie wzbraniać należy. Na świadectwo czego pieczęć Nasza u niniejszego zawieszona. Dano w **Krakowie** dnia czwartkowego po niedzieli kwietnej roku Pańskiego **Tysiączonego Pięćsetnego Dziewiętnastego**, królestwa zaś Naszego w trzydziestym roku, w przytomności Przewielebnych w Chrystusie Ojców Księży Jana z Konarow krakowskiego, Piotra z Tomic przemyskiego Biskupa a Podkanclerzego koronnego, tudzież Wielmożnych, Szanownych i Rodowitych: Spytka z Jarosława Kasztelana krakowskiego, Andrzeja z Tęczyna Wojewody lubelskiego, Mikołaja z Szydłowca Kasztelana sandomirskiego a koronnego Skarbnika, Mikołaja Jordana z Zakliczyna Kasztelana wojnickiego, a spisckiego i oświęcimskiego Starosty i generalnego Wielkorządcy krakowskiego, Piotra Kmity z Wiśnicz Starosty przemyskiego a nadwornego Marszałka, Jana Latalskiego gnieźnieńskiego, krakowskiego i łęczyckiego, Jana Karnkowskiego skarbmirskiego, Andrzeja Krzyckiego od świętego Floryana na Kleparzu, Stanisława Zamojskiego tarnowskiego Proboszczów, Kanoników Krakowskich i Sekretarzy Naszych, tudzież bardzo wielu innych Dostojników, Urzędników i Dworzan Naszych przy tem obecnych świadków wiarogodnych, szczerze i wiernie Nam miłych. Dano przez ręce pomienionego Przewielebnego w Chrystusie Ojca Księdza Piotra Biskupa przemyskiego a korony Podkanclerzego szczerze Nam milego.*

Piotr Biskup i
Podkanclerzy podpisał

przez które sznurki od zaginionej pieczęci przechodziły; po prawej dopisek następujący:

Przekład tegoż Przewielebnego w Chrystusie Ojca Księdza Piotra Biskupa przemyskiego i Podkanclerzego korony polskiej.